

Somfai Anna

HÓFEHÉRKE

WORLD PRESS PHOTO

2018-09-30 | NOVELLA, WORLD PRESS PHOTO

Mindig te akartál az első lenni, pedig két évvel vagy fiatalabb nálam. Nem bírtál veszíteni, ha nem te győztél a társasban, rám borítottad a táblát. Dühöngtem, hogy nekem kellett a szanaszét gurult bábukat meg dobókockát összeszedni végül, és még hallgathattam anyát is, hogy kíméljelek, tudom jól, milyen kicsi voltál, amikor „az” történt velünk. Összerándultam, amikor „azt” említette, anya egyébként nem beszélt róla, és ha mégis, a mondatot is félbehagyta.

Amikor megérkezett a levél, akkor is te akartál az első lenni, aki megtudja. Anya hiába kérlelt, hogy ne bontsd fel, várjátok meg, míg hazaérek az edzésről, és mind együtt vagyunk. Te persze azonnal feltépted, mint a karácsonyi ajándékaid csomagolását, aztán elsápadtál, és dührohamot kaptál. Ti vagytok az oka, mert nem tanultatok meg rendesen svédül, kiabáltad magadon kívül anyáéknak, mindent tönkretettetek, miattatokat nem kaptuk meg az engedélyt. Anya sírt, apa csak nézett maga elé, és rángatózott a szája széle. Amióta „az” történt, ha ideges, mindig így viselkedik, bekapcsol, mint valami automata. Te meg berohantál a szobádba, és bevágtad magad mögött az ajtót.

Amikor hazaértem a kosáredzésről, senki sem várt az ajtóban. A húgod rosszul lett, súgta anya, és hogy megjött a levél. Meg sem kérdeztem, mi áll benne.

nem rád voltam dühös

Bementem hozzád, a falnak fordulva feküdtél, fekete hajad szétterült a párnán, mindig irigyeltem, hogy sűrűbb és hullámosabb, mint az enyém. Végigsimítottam rajta, de nem

mozdultál, mereven bámultad az üres falat. Jobban vagy?, kérdeztem, de mivel nem válaszoltál, csak odakuporodtam melléd. Én sem szóltam, csak átöleltelek, minek neked mindig versengeni, meg előre rohanni, gondoltam, de most nem voltam dühös rád, vagyis inkább nem rád voltam dühös, hanem arra az ismeretlen valakire, vagy valakikre, akik ellenünk fordultak. Hát nem tudják, hogy már hat éve élünk itt, és nincs hová mennünk? Korán sötétedett, felkapcsolták az utcai lámpákat, a ház előtti sárgán bevilágított az ablakon. Korábban szerettem a fényét, biztonságot adott, de most hidegnek és bántóan idegennek tűnt.

Anya benézett, hogy jöjjünk vacsorázni, te lehunyta a szemed, mint aki alszik. Nem árultalak el, inkább azt mondtam, edzés után már ettem, és túl fáradt vagyok. Aznap senki sem kért vacsorát. Úgy aludtam el, hogy átöleltelek, mint régen, amikor még kicsik voltunk, és otthon egy ágyban aludtunk. Otthon, ahol nem volt hideg, sötét, és köhögős szavak, és ahol a kertben szeder termett, annyit ettünk belőle, hogy lila lett a szánk, aztán egymásra kentük, és nevettünk. Akármit kiabáltak utánunk az utcán, nem törődtünk vele, visszakiabáltunk valami csúnyát nekik, aztán nevettünk rajtuk, amikor bután elvörösödtek vagy az öklüket rázták felénk. Ha nem épp a mi házunk előtt áll meg a gengszter üveges terepjáró, talán sosem kell eljőnnünk. Akkor már hónapok óta suttozták, hogy amelyik házat kipécézik, abban nem laknak többé.

Kiskorunkban a Hófehérke volt a kedvenc meséd. Hányszor kérted anyát, hogy olvassa fel, már torkig voltam vele, sosem vallottam be neked, de félttem az üvegkoporsótól, azt akartam, Hófehérke ne egyen a mérgezett almából, ne haljon meg, még félig se, de te lepisszegtél, hogy úgyis feléled a végén. Te azonban nem keltél fel, és másnap egyedül mentem iskolába. Anya azt mondta, idegkimerültség, majd jobban leszel, hagyjalak pihenni. Nem akartam elhinni, hogy még este is alszol, amikor egyedül maradtam veled, a füledbe fújtam, megcsavartam az orrod, aztán kinevettelek, és a talpadat csiklandoztam, amit sosem bírtál. Most meg sem moccantál, csak csendben lélegeztél, dühömben a falhoz vágtam a társasjátékot, fenyegetőztem, hogy ezután mindig én nyerek.

Két nap múlva az orvos azt mondta, uppgivenhetssyndrom, vagyis reményvesztettség-szindrómád van. Ilyen nincs, emelte fel a hangját apa, azonnal ébresszék fel a lányomat. Az orvos felhúzta a szemhéjadat, mutatta apának a kifordult szemed fehérjét, és hogy nem reagálsz a csípésre sem. Még mindig azt hittem, szimulálsz, haragszol anyáékra, vagy így akarsz elérni, hogy csináljanak valamit, akárhogyan is, de járják ki azt a vacak engedélyt, mégsem lehet, hogy visszatoloncoljanak minket oda, ahol „az” történt. A maffia azonnal ránk találna, hónapokon át bujkáltunk előlük, mindig más ismerősnél laktunk, sehol sem tovább, mint két napig, míg végül apának sikerült összekaparnia a pénzt a repülőjegyre.

Hülye Hófehérke, kelj már fel, súgtam a füledbe, és csak akkor értettem meg, hogy tényleg beteg vagy, amikor csövet vezettek le az orrodon. Kiköltöztem anya mellé, nem bírtam veled többé egy szobában aludni, aztán hajnalban visszahurcolkodtam, attól féltem, rosszul leszel, meghalsz, mert senki sem lesz melletted, aki orvost hívjon.

csak te tudtad

Minden reggel megsimogattam az arcodat, és vártam, hogy kinyitod a szemed, és rám nézel, csak vicceltél, mondod majd, bevetted, kérdezed, pedig csak játék volt az egész, azt sem bántam volna, ha kinevetsz utána. Nem mondom el senkinek, suttogtam neked, csak ébredj fel, csak nekem, csak pár percre, még akkor is, ha nem én vagyok a mesebeli herceg. Úgy mentem el iskolába, hogy megfésültem előtte a hajad, egyre hosszabb lett, te meg egyre sápadtabb, ébredj fel, mire megjövök, búcsúztam tőled. Amikor megérkeztem, először hozzád rohantam, neked mondtam el, hogy abbahagytam a kosarazást, és C-re állok matekból és történelemből is, miattad nem tanulok, később meg, hogy A-kat kapok, mert miattad tanulok, hátha ezzel magadhoz téríthetlek. Csak te tudtad meg, hogy összekarmoltam Lille arcát, mert azt híresztelte rólad, hogy megjátszod magad, és hogy a többiek összefogtak, és mégis megvédtek. Hiába meséltem el, hogy Nils járni akart velem, de én nemet mondtam, mert másba vagyok szerelmes, még a szempillád sem rebbent, pedig azt reméltem, azt már végképp nem bírod ki, hogy ne tudd meg, kibe.

Talajvesztettség, így mondta a doktornő, meg hogy gyökértelenül lebegsz, mintha valami hínár volnál a tengerben, és csak akkor van remény, hogy magadhoz térj, ha mégis megkapjuk a letelepedési engedélyt. Anyával új kérvényt fogalmaztunk, a doktornő csatolta mellé az orvosi szakvéleményt az állapotodról, és olyan hosszú ideig nem kaptunk rá választ, hogy az ismerősök tudni vélték, ez csakis jót jelenthet, másként hamarabb elutasítottak volna minket.

Ma, amikor megérkeztem, ott hevert a levél az asztalon. Anyáék már kinyitották, és bár még mindig nem olvasnak svédül, azt a két szót, hogy nem támogatjuk, még ők is megértették. A hivatalos indoklásban az állt, hogy mivel a hazánkban biztonságban élhetünk, és nincsen háború, mint mondjuk Szíriában, nem minősülhetünk háborús menekültnek. Monoton hangon felolvastam, apa az asztal repedéseit tanulmányozta,

anya meg úgy nézett maga elé, mint aki nem fogja fel, amit mondok. Végül mégis ő törte meg a csendet, hogy utaztatunk téged?, kérdezte, míg apa szája szünet nélkül rángatózott. A törpékre gondoltam, akik Hófehérke üvegkoporsóját szállították, és hirtelen szédülni kezdtem. Miféle gonosz mese, aminek a végén nem jön el a királyfi.

Nem mondtam el neked, de te mégis felsóhajtottál, amikor a szobába léptem. Leültem az ágyad szélére, hatalmas súly nehezedett a mellkasomra, tudtam, ha nem jössz azonnal, és nem segítesz felemelni, összeroppant, agyonnyom. Hirtelen furcsa érzés fogott el, nem moccantál, mégis úgy éreztem, itt vagy velem és a magad nyelvén válaszolsz, hívsz magaddal, az álomba, a lebegésbe, ami talán valóságosabb, mint az a kísérteties fényű utcai lámpa. Hiába húztam le a sötétítőt, az oldalsó résen át így is az arcodra esett a fénye. Megint rám tört a szédülés, próbáltam fókuszálni, a tárgyak mégis szétcsúsztak, a rés eltávolodott a sötétítőtől, a fény kívül szorult a lámpán, és még a lepedő gyűrődései is mintha külön-külön szigeteket alkottak volna, úgy töredezték szét és váltak el egymástól, akár a kirakós játék, amikor darabjaira hullik.

Azt a puzzle-t az első szeretetcsomagban kaptuk, mindjárt az első napon, amikor megérkeztünk ide. Hatvannégy darabból állt, a kép gyönyörű, szőke hercegnőt ábrázolt, életemben nem láttam még olyan szép ruhát, ami neki volt, halványkék, aranyozott szegéllyel, hatalmas uszályal. Sosem rakhattuk ki teljesen, mert hiányzott a hercegnő bal szeme, és a korona egyik gyémántja, pontosan két darab a puzzle-ból. Sokáig kerestük, anya legyintett, hogy kifelejtették, vagy akár becsúszhatott az ikeás szekrénysor alá. Találgattuk, véletlenül felporszívózta-e valaki, vagy kidobták a kukába, vagy csak ott hever a sarokban valahol, egy másik lakásban, és ha egy napon megtalálja valaki, azt sem tudja majd, hogy került oda, és mit ábrázolhatott a kép, aminek az elveszett puzzle darab a része volt.

kép | Emberek, 1. díj, egyedi

Magnus Wennman, Svédország

Djeneta (jobbra) két és fél éve, testvére, Ibadeta több mint fél éve ágyhoz kötött, a külvilág ingereire nem reagál, a diagnózis *uppgivenhetssyndrom* (reményvesztettség szindróma).